

Regeling, enz. van spoorwegen, waarop uitsluitend met beperkte snelheid wordt vervoerd.

(42. 1.)

NOTA VAN WIJZIGING.

(Ingezonden bij brief van 28 Februari/17 Maart 1917.)

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder n°. 380 der Zitting 1913—1914 en n°. 64 der Zitting 1915—1916.)

A.

Artikel III. In artikel 2 vervalt in het eerste lid het woord „alleen”.

De wijziging van het laatste lid vervalt en in de plaats daarvan wordt het volgende gelezen:

Het laatste lid wordt gelezen als volgt:

„Bij algemeen maatregel van bestuur wordt geregeld:

a. hetgeen ter verzekering van het veilig en ordelijk verkeer over deze spoorwegen en omtrent de aankondiging van de opening en van de regeling van den dienst, alsmede omtrent de openbaarmaking van de tarieven is voor te schrijven;

b. in hoeverre en op welke wijze ten aanzien van deze spoorwegen, op verzoek van bestuurders van den spoorwegdienst, het tweede lid van dit artikel op tot vervoer aangenomen goederen van toepassing kan worden verklaard, en de artikelen 3, 25, 27, 28, 31 en 32 der in artikel I aangehaalde wet behoudens voor te schrijven afwijkingen van toepassing kunnen worden verklaard;

c. in hoeverre en op welke wijze ten aanzien van niet op openbare wegen aangelegde gedeelten van deze spoorwegen, de artikelen 33a tot en met 41 en 68 der in artikel I aangehaalde wet behoudens voor te schrijven afwijkingen van toepassing kunnen worden verklaard.”

B.

Artikel IV. In artikel 2bis, eerste lid, wordt in plaats van: „tenzij de bestuurders voorzien zijn van eene door Ons of met Onze machtiging daartoe verleende concessie” gelezen: „tenzij eene door Ons of met Onze machtiging daartoe verleende concessie, van kracht is.”

C.

Artikel XII wordt gelezen als volgt:

„Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Nochtans treedt artikel X in werking met ingang van den dag na dien der afkondiging van deze wet.”

Toelichting.

A. Reeds in den oorspronkelijken tekst van artikel 2 (oude nummering), eerste lid, was het woord „alleen” strikt genomen overbodig. In allen gevalle verdient thans schrapping de voorkeur, nu eene aanvulling van het laatste lid de mogelijkheid opent, dat nevens de in het eerste lid genoemde artikelen der wet van 1875 nog andere van toepassing zullen zijn.

Op bladz. 8 der Memorie van Antwoord is uiteengezet, waarom niet voldaan kan worden aan de wenschen der Nederlandsche Vereeniging voor Locaalspoorwegen en Tramwegen, dat doorgaand goederenvervoer over tramwegen worde geregeld in den geest der artikelen 31 en 32 der Spoorwegwet van 1875, en in het algemeen de vervoersvoorwaarden voor tramwegen bij algemeen maatregel van bestuur regeling zullen vinden.

Nader overleg met belanghebbenden geeft echter aanleiding alsnog eenige wijziging voor te stellen. De grootere tramwegondernemingen, die werken onder het Vereenvoudigd Locaalspoorwegreglement 1902, blijken, in afwijking van vroeger meer heerschende inzichten, er bepaaldelijk prijs op te stellen, dat voor hun vervoer de thans bestaande rechtstoestand in hoofdzaak worde gehandhaafd. Dit mocht er niet toe leiden dienzelfden toestand op te leggen aan kleinere daarvoor kwalijk berekende ondernemingen. Door een maatregel van geringeren omvang kan echter aan den wensch der grooteren worden tegemoetgekomen. Het Vereenvoudigd Locaalspoorwegreglement 1902, dat voor meer ontwikkelde tramwegondernemingen een vervoersrecht van hooger orde schiep, kan blijkens artikel 1 door den Minister van Waterstaat slechts van toepassing worden verklaard ten aanzien van die ondernemingen, welke dit zelt wenschen. Op gelijke wijze zou het voortaan van de begeerte van belanghebbenden kunnen afhangen, of zij al dan niet zullen werken onder eenige voorschriften in den geest van dat reglement.

Nader wordt thans in artikel 2 (oude nummering) aan het laatste lid eene letter *b* toegevoegd, welke gelegenheid zal geven voor die tramwegen, welke bestuurders dit vragen, een gewijzigd vervoersrecht te scheppen. Daartoe is het noodig, dat bij algemeen maatregel van bestuur de door het tweede lid tot reizigers beperkte aansprakelijkheid kunne worden uitgebreid tot goederen en de artikelen 3, 25, 27, 28, 31 en 32 der wet van 1875, behoudens noodig blijkende tempering, toepasselijk kunnen worden verklaard. Op dien grondslag kan dan een vervoersrecht worden geschapen in den geest van hetgeen thans de artikelen 3, 5, 8 en 9 en hoofdstuk IV van het Vereenvoudigd Locaalspoorwegreglement 1902 bevatten. De instemming der Vereeniging met deze wijziging bleek reeds uit haar schrijven aan den eersten ondergeteekende van 5 Januari j.l., hetwelk blijkens het slot ter kennis van de Kamer is gebracht.

Hetgeen in dat schrijven omtrent toepasselijkverklaring van nog eenige andere artikelen der wet van 1875 is betoogd, geeft bij nadere overweging aanleiding tot het voorstel in eene letter *c* van artikel 2, laatste lid, de mogelijkheid te laten, dat voor tramweggedeelten op eigen baan de artikelen 36—41 en 68 der wet van 1875, betreffende het zgn. „servituut” van niet-bebouwing, enz., eene zoo noodig getemperde toepassing vinden. Terwijl toch de eerste ondergeteekende van oordeel blijft, dat voor toepassing van deze artikelen op tramwegen in het algemeen geen reden is, meent hij, dat voor gedeelten op eigen baan, evenals tot dusverre bij de vereenvoudigde locaalspoorwegen, naar gelang van omstandigheden een ander inzicht gerechtvaardigd kan zijn. Bij algemeen maatregel van bestuur kunnen hieromtrent nadere voorschriften worden gegeven. Op dezelfde wijze ware alsnog te handelen met het door de Vereeniging genoemde artikel 35, betreffende afsluiting van uit-en overwegen, doch daaraan dient dan het daarmee samenhangende artikel 34 te worden toegevoegd. Eindelijk komt hetzelfde nog gewenscht voor ten aanzien van art. 33a, betreffende voorkoming van brandgevaar.

B. De eisch van art. 2bis, eerste lid, dat de bestuurders, die den dienst uitoefenen, moeten voorzien zijn van eene concessie, zou bij letterlijke opvatting bezwaar kunnen geven in het meermalen voorkomende geval, dat de exploitatie geschiedt door eene andere onderneming dan die, aan welke concessie werd verleend. De gewijzigde slotwoorden stellen buiten twijfel,

dat in zoodanig geval aan den eisch is voldaan, ook al is een ander dan de exploitant houder van de concessie.

C. Het voorschrift van artikel II der Overgangsbepalingen van de wet op de arbeidsovereenkomst, waarbij personeel van ondernemers van spoorwegdiensten, als bedoeld bij de wet van 1875, aan de bepalingen van eerstgenoemde wet is onttrokken, voor zooveel het werkzaam is onder voor die ondernemingen voorgeschreven reglementen dienstvoorwaarden, zal volgens artikel X van het wetsontwerp worden uitgebreid tot personeel van tramwegondernemingen, waarvoor dergelijke reglementen ingevolge concessiebepalingen zullen gelden.

Intusschen zijn, blijkens hetgeen op bladz. 12 en 13 der Memorie van Antwoord werd medegedeeld, verplichtingen daaromtrent reeds bij voorbaat in eenige tramwegconcessies opgenomen. Daar nu het in werking treden der wetswijziging overigens

zal moeten wachten op daarmede samenhangende herziening van algemeene maatregelen van bestuur, komt het bij nader inzien raadzaam voor artikel XII in dien zin te wijzigen, dat artikel X dadelijk in werking treedt. Het personeel van tramwegondernemingen, waarvoor op de aangegeven wijze bereids reglementen dienstvoorwaarden volgens concessieën tot stand kwamen, zal dan in zooverre naar de wet reeds dadelijk in denzelfden rechtstoestand verkeerren als het personeel van hoofdspoorwegondernemingen.

De Minister van Waterstaat,

C. LELY.

De Minister van Justitie,

B. ORT.